

Dags för språkval

Är det dags för dig att göra ditt språkval i grundskolan? Här kan du läsa om vilka språk du kan välja mellan, vad du kommer att lära dig och hur ditt val kan påverka ditt meritvärde.

Vilka språk kan du välja mellan?

Du ska kunna välja mellan minst två av de moderna språken franska, spanska eller tyska. Som språkval får du även välja engelska, svenska, svenska som andraspråk, teckenspråk för hörande och modersmål. Kanske finns det fler språk att välja mellan på din skola? Din skola informerar dig om vilka språk du kan välja mellan.

Franska

De flesta som bor i Frankrike, men också många som bor i Schweiz, Luxemburg, Belgien och den kanadensiska delstaten Québec, pratar franska. I flera länder där invånarna talar olika språk använder de franska som ett gemensamt språk, till exempel i Kamerun, Tunisien och Senegal. Flera hundra miljoner människor har franska som sitt förstaspråk eller andraspråk.

Spanska

I Spanien och i stora delar av Syd-, Mellan- och Nordamerika pratar man spanska. Exempel på spankstalande länder är Mexiko, Argentina, Chile och Kuba. I USA är cirka 15 procent av befolkningen spankstalande. Sammanlagt har över 400 miljoner människor spanska som förstaspråk eller andraspråk.

Tyska

Tyska är förstaspråk för cirka 100 miljoner människor. De bor framför allt i Tyskland, Österrike, Schweiz, Liechtenstein, Luxemburg, Belgien och Norditalien. Många som bor i andra europeiska länder kan också tyska. Tyskland ligger nära Sverige och våra länder har många kontakter.

Andra moderna språk

På vissa skolor kan du läsa andra språk än franska, spanska och tyska. Några exempel är ryska, italienska, japanska, portugisiska eller kinesiska. Kinesiska är det språk som pratas av flest människor i världen.

Det här kommer du att lära dig

Under språklektionerna kommer du lyssna, läsa, prata och skriva på det nya språket. Det kan vara att du pratar om dig själv, dina och andras intressen, olika personer, platser du besökt och olika händelser. Du kommer också att lära dig en hel del om hur människor som talar språket lever och vad som är lika och olika jämfört med hemma.

Högre meritvärde med betyg i moderna språk

Betygen i moderna språk räknas högre än andra betyg. Ett betyg i moderna språk ger en så kallad meritpoäng. När du ska söka till gymnasiet kommer dina bokstavsbetyg att räknas om till siffror. Siffrorna summeras till ett meritvärde. Meritpoängen för moderna språk läggs till ditt meritvärde som då blir högre. Det här kan öka dina chanser att komma in på den gymnasieutbildning du vill gå.

Ett exempel

Om du har C i alla ämnen får du ett meritvärde på 16×15 poäng = 240 poäng. Om du dessutom har ett C i, till exempel, franska får du lägga till 15 poäng till dina 240. Då får du ett meritvärde på 255 poäng.

Betygen i moderna språk från gymnasieskolan är av samma anledning viktiga om du vill studera vidare på universitetet eller högskolan.

Andra möjligheter för språkvalet

De här språkvalen ger inga extra meritpoäng i ditt slutbetyg i nian.

Teckenspråk

Teckenspråk är förstaspråk för många döva och hörselskadade. Även de som kan höra men har teckenspråkiga i sin närhet, behöver kunna teckenspråket. Det kan till exempel vara barn som hör och har döva eller hörselskadade föräldrar,

Modersmål

Om du har ett annat förstaspråk (modersmål) än svenska kan du välja modersmål i stället för ett modernt språk.

Nationella minoritetsspråk

Du har särskilda rättigheter att få läsa ditt modersmål om du tillhör en nationell minoritet. Det räcker att endast en elev önskar det för att skolans huvudman ska vara skyldig att anordna det. De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Svenska eller svenska som andraspråk

Under språkvalslektionerna kan du välja att läsa svenska eller svenska som andraspråk. Du får inget särskilt betyg för det här språkvalet. Du får ett enda betyg i antingen svenska eller svenska som andraspråk.

Engelska

Du kan också välja att lära dig mer engelska under språkvalslektionerna. Du får inget särskilt betyg för det här språkvalet, du får ett enda betyg i engelska.

Att tänka på om du väljer ett annat språk än tyska, spanska eller franska

Om du väljer att läsa ett annat språk än tyska, spanska eller franska i grundskolan behöver du kolla så att du kan fortsätta läsa språket på en gymnasieskola efter årskurs 9. Om du inte kan fortsätta med ditt språk i gymnasieskolan har du inte möjlighet att få meritpoängen för moderna språk som räknas när du söker till universitet och högskolor.